

РУСКИ НОВИНИ

ЗА РУСИНОХ У КРАЛЬОВИНИ ЈУГОСЛАВИЈЕ

Рок VIII.

Нови Сад, петак 4. Априла 1930.

Ч. 13 (268)

Кажди ма свою должност.

(Думи једнога земљедјелаца).

На криеси су драги поти, котри думају, же кед поведе слово „народ“ теди ше ма разумије лем земљедјелец. Под меном „народ“ разумје ше шицки грађане једине државе и шицки званија до ведно. Кажди ма за отченитишци — за народ лем тельо заслуги и вредносци келје вон за његово зроби, а у тим шицки званија јединаки и кажде поједине јединак чесне и важне гоч на око може буц менеј красне. Једна барз стародавна прича гутора так: Кед Адам и Ева були вигнати з рију теди их пришол опатриц Господь Бог. Ева попорала хизику, преукрошила зес квејом и повала свајо дзеци але лем пакрасши. Помунила их, зачесала и пооблекала та их поучела як ше мају спровејају пред Господом. Бридки дзеци не сцела указац. Поскривала их: сдно под шено, друге под сламу, треће под кров и т. д. Теди ше красни дзеци постивели до шору и поклонили ше Господу. И Бог их благослови. Јершому поклад руку на главу и гварел: ти будеш могући краљ, ту другому: ти будеш књаз, а ти судия и так шорам. Кед Ева видела, же Бог таки благи и милосердни, жаль јеј припадло, же други дзеци поскривала. Пошло по њих и зволала их ту Господу, а Бог гварел: И тих я благословим и поти ми сајак мили. Покладај руку на першого и гварел: Ти мушти постац земљедјелец, ту другому: о ти тарјовец, а ти заш ремесљник и т. д. Кед то Ева чула, питала је: Господи, чом ти дзелиш свој благослов несднак, бо шицки дзеци моји а Твоји дари треба да су ту каждому јединаки. А Бог си гварел: Ево, ти не разумиш. Я мутим цали щејт напољнији твојими дзецими. Кед би шицки були књази и панове, хто би копаја, ораја, шил? Кажде званије мушки буц заступене и једен другога мушки отримовац и карнији какоја јеји једнога цела. На то Ева ту Господу: Ах, пребач, Господи, же сом ше залеџела. Ној ше твоя свята воли укаже на мојим дзецима.

Правда, котру народ до теж причи облек ест сајдујуца: разлика медни званијами походи од Бога, кажди мушки у својим званијима скончовац свою должност и сден другому служици.

Нас интересује попадајући яку учасу забера земљедјелец у отченитишци, у народу ту котрому припада. З јаким разумењем и сцелосцу окончјуе вон должност, котру ма як член општества и народу? Но не треба задуџи, же кажди ма за народ, за војнице добро лем тельо заслуги и вредносци келје вон за његово зроби. А келја уклада земљедјелец од својога зноја и трудба за опште добро. И гварим, же земљедјелец то кармител јајаји народу, а то доказјем другираз.

Наших претплатниках

Желим да нам по скорей пошиљу претплату, а дужнијима опомињаме, да највише такој своје друштво. Читад новине а не плаћају то знак непрослићености.

Нови банска ради.

Закон о управах временести на ток способ, же основани у кадаји банске ради. До тих ради посла кажди срез по једном пораднику (саветнику), а кажди вароши попад 15.000 житеља двоја, а кед ма већеј од 50.000 житеља трох.

Державни, буџет за 1930/31. рок. Од першог априла ступи до животу новији буџет, котри винишће 13 милијарди 348 милиони и 13.160 Дин. Нови буџет већи од прешлого за 343 милиони 857.776 дин.

Окрадли цркву. У Београду неизнати злодјеј покрадли католичку цркву з котру управљају француски монахи асумпционисти. Украдзени келюх зес кивота на олтару. Божје дело не рушане.

Помоц Французам. У Београду установљени откремни одбор, котри започеја ајцију, же би ше дња 8. априла зберало у цалеј держави на помоц пострадалим од поплави у Француској.

Кривотворитеље поштовних маркох. Обачено же, же дајеши југославијски марки кривотворени и падајући ше предавају у других державох. Полиција открила, же у Бејчу тоти марки фабриковали браца Ђорић при котрих найдзени машини и вељаке множество кривих маркох.

Прекартал најдраги. Картане вељаке зло и превасија фамелиј. До јакога шаленства приходи картане указује следујући приклад: У Заечару картали ше и пили двоје „пријатеље“ Кед

ујк шицок испек прекартали, почали пис картац за шмати. Једи ставел капут други најдраги. И ток је ставел најдраги страјел. Кед несцел најдраги забљачи првијо медни „пријатељи“ до битки.

Аутобусни промет у нашој држави више баржей ше развија и министерија дума видац закон из то. Допушћеја за тримање автобуса давају банске управи.

Аграрна ревизија отрима ше у Сенти, бо ше установљено, же 127 особи не робија јем, котру достали од агара але зес ю испекулирају. Тота жеј ше подајеј другим, котри ју баржей требају и знају цене. Котри до тезај сами обрабјали јем, и указали напредоване у тим предаје ше им јем на више по 3000 дин. по јутру и на отплату.

Вељка швапија. Газда Антон Нагел з Руми предаја тих дња 2½ рочну швапију, котра була 120 цм. висока, 240 цм. дугога и 445 кили чежка. Од њеј је достало 250 кили сланини, котра була на 19 цм. груба. Швапија кармена од месаца септембра а жејла на дасиј 13 кили кукурици.

Тувеја вайди. Зес Пазовије явљају, же пис там предавају 24 вайди за 10 дин.

Уплатоване порције. Министерија финансија видала наредзене да ше шицки заостатак у порцијајох як и перша рата за 1930. р. мају вигнац зес екзекуцију. Дем у вимково чежким случају допуши ше оддалсне. **Вистава вина** отрима ше од 5—7 априла у Загребу. Виставско будаје 100.000 хектол. вислијаких сортова вина з нашој држави.

циркусу вошла до юліткі медвідів зос корбачом да их вимири. Медведа ще по-заг але лев навалел на жену і странинє ю покадічел. Лева забили і так вишилободали жену, а медведа загинул.

Мала вредносць стрибла. У восточних крайях находзи ще вельмо стрибла і прето ма малу вредносць. Англійска влада сце запровадиць у своїх колонійах златну валуту месца дотеразнай стрибернай, котра не вредзи вельмо а так исто

дума зробиць і Персія та Китай.

Не позната хорота появела ще у Америки. Вона ще состої у тим, же чловеку нараз буде одягти руки і ноги і сиднє на цраже. Причина і лік хороти ѹще не познана.

Сталін забити? Даєди новини явели зос Русії же большевицкі водя і диктатор Сталін забити од єдного катони на стражі. Медзитим ще дознава, же па Сталіна поробені атентат.

ВШЕЛІЯЧИНА

Лік против курення. Не добре то юд ще чловек научи куриць, бо куренів чудлів і здравлю і кишени а чловек таки ще чежко одучи од курення. Др. Гутман з Минхену винашол лік, котри так дійствує, да ще чловек одучи од курення. Тот лік ще ширшує до такого чловека а состої ще зос мішаніни камфору, кінину і терпентина. Тот Др. Гутман вилічел за 75 днів єдного чловека, котри курел на дзень 100 цигаретли а дзече слабших курителюх тираа 10-15 днів.

За вельмо генералох. У нешкайшій Чехословакій республіки находзяць ще два раз веци генералох як у целей бувшай австрійскай армії. На 400 катонох прыклада ёден генерал а на 5 ёден офицір.

Найдлугши і най-краткіші прозвиска. Ёден безроботни Немець заімал ще зос іменами і прозвискамі та винашол, же найдлугше прозвиско ма ёден індійски князь. Його меню ма 69 букви. А най-краткіші меню ма заш ёден Кітасць у Америки. Вон ще зова лем „І“.

Богати край. У южноамерикай державі Бразії

зілі єст богати край Гояз. У нім ще находити вельмо драгоценных металох. Року 1925 засноване єдне нове местачко Бализа і уж там ще населено 10.000 особи. Лем прешлого року предало ще у Бализи драгоценных металох за 6 мільёны долари.

Не будзе окулярох. Немецкий професор Хайнс винашол таке фіне скло, котре ще приклада на саме око і всі обачи ще в конка. Вон гвари, же од тेраз людас не буду требаць носіць окуляры.

Кеда рошліка шпи? Думало ще до тेраз, же ростенне ѹгда не шпи, або же шпи лем в яхме. Менавідні то не так. Природоананцы винашлы, же рошліна отпочива каждого дня и то од 5 годзін рано до 9, даклем праця 4 годзінни и тэди кед слунко пайбажай давіга на живот.

Кед бы дюдзе цагали ладі. Сила, котра руша єдну модерну ладю виноши 100.000 коньских сил. Кед бы дахто здел пречерац туту зос чловечу, тэди би мушел положыць 21 хлопа место ёднай коньской силы а то би за ладю виношло 2 мільёны

Малі висти

Земледілска Задруга „Кооператива“ у Рускім Керестуре дня 30. марта т. р. отримала свойе собрание, на котрим управні і ревізорні одбор предложел билансию першаго рока нашей Кооперативы. І. Поліака Михайло юс краснім словамі показаў на шынкі препятствия, котры стрымовали розенок той каси і рохтолковал цали биланс. Собрание прыяле предложеній биланс баз пригварки.

БИЛАНІЦ

МАСТОК	Дач. п.	ДЛУСТВО	Дач. п.		
Готовы ценнык у касі	11647	51	Удэлы членок	116921	—
Познано падрэтарон	240240	—	Удачы на пісціровані	130350	—
Паскія зі времіні	30191	50	За вонінічныі канат	7906	—
Міністэр	10429	50	Порсні на улёткі	569	52
			Членкі забіток	6168	51
Ведло	264808	51	Ведло	264808	51

За члена Рус. Просвіт. Дружтру ступела п. Ольга Лабош з Мінскішчыдах і уплатила 100 — Динары — На многая!

сміядзя мучела і гладзяло патрел доокола, чи не обачи дацо, з чым бы могол сміядзя гашці. Конечно нашол малки поточок, кус даць од ньюго. Як умія ліцо, руки і пальцы ѿне, шеднул до хладку вельміх кедрох, хторы више железні ублажовали вельмікі смекоту. Храбром ослонял ўсе на сдану таку кедру і прынаградиша на воду малкого поточкі. Сликі і яви юс уж дацько прыхілых часох жеяяли юс пред його дуневімі очамі.

Так выцік єдного чловека як на боса исходзі поточкі, док му глаўка покрыта була. Вон плакад, а і народ хторы зос піх ўшол плакал. Як юс побожны паломнік пренес у почуванне разжалосценкаго чловека, хторы пред своімі власнимі, вироднямі сіломі одстуроваць мушел, юс добре му було коло шерца. Свойе возбуджэнне сялдаюці — видай другу сликі пред очымі.

Ноц була мешачком раз-

шыцена. Даапацме хлопні преходзеві праці тот істі поток. Медан віма бул ёден, хторы по красоты і благороднасці вілаграя як січ яшчоаго краля. У його жилках цекла краневская крев того чловека, хторы по істей драгі ишол пред вельмо і вельмо рокамі. И тут вістунел смутно пред ёдним нацайником, котрого любел як піцці свойого ёднаго сина. Паломнік і не сцедзіо пнатрел на гору з другога боку поточкі і так му юс прывідзело як да то праце тераа видзі, як ізде горе. Помалючкі і зістарате крача, а ход му як у хорога чловека. Племенітая глава спущена, а шумне ліцо постава з минуты на минуту више блядше.

Жалосно і бояжісво вілітрату і другі ёденацеці, хторы иду зос нім. На знак учителья осеніціе станові на тим месце і шеднію, а другі иду сіць за нім. Пред ёднай скаді становіліся і на його слово і

тоти троме засталі тераа, а вон сам нестал у печеры тей скаді.

Паломнік на поточку од слизох подніжа очми патри па скаду там па горы, котра му право насупроти була. Вон дума, то муши буць таго места. И його жыява фантазія пребила камені і видзі яву, хтору уж тельбора зазважал, але хтору ані раз ўще не прыішл з таким силним чутством.

Вон видзі Господа як клечі зос нагнуту главу. Як тімерц бляде ліцо осланя юс па руки, хторы па каменю почываю. Стрункі му юс рост трешё, а перша ху юс од воздыхання дзвігаю і спущаю. Тераа боляло дзвігне главу патраючи з просьбу горе, док му юс у чарніх, благих очох видзі шыцка лелька мука вімученаго шерца. Попри мешачковым швітлу видзі оглядач вельміх червени калкі, хторы му капкаю зос його блядого ліца.

Затым зачуе юс ёден глас полно страху: „Моя душа зармуцена аж до шкірцы“. Тераа вілітра як да го наажды моц захабела. Глава му чежко спадис па твару ды камень і превлада го вельміх смертельныі страх.

„Отче мой, — аще возможно єст — да мимо идет от мене — часа сия,“ як воздыхане ёднаго умирающаго чуц тоти слова.

Свяценнік юс могол дацько пойсіц у своім розважанію. Сілце возвбудаене души занапи і тіло. Скочи, па юс руцы па жем і запіліаючи претніри слова захвалносці, спочуваня і любові. И жем, хтора раз упіла крев Спасителя, упіла тераа слязи каяцаго створеня.

Шук прибліжуючых крохайах збудзі паломніка зос своіх глубокіх думох. Як горе попатрел обачи єдну жену, хтора праве нагнута, да воді вежне цо свойого коршовіка. Незвичайней піжні і шталдові рост, пле-

и 100.000 людзюх. Тот рачун не точны, бо машина роби дзень и ноц а чловек би могол робиц лем. В гадзине днесь. Да склем за цагане, тэбе спомнутей ладі требаляо би $3 \times 2 \cdot 100.000$, а то винишус 6,300.000 людзюх. Ето у ёдней ладі яка селька сила.

Мученіцы

Професор Мегуноп пише о переслідованьех вири у Русіі тогу:

„Свяценніком клауди на главу коруны од джобацкого дроту. У Царицыну и Карпіхину пылели им косци, а у Полтаві и Кременчугу падаівали их на колки. У самой Полтаві, дае мала першое слово сдна блудіца, набили на колки 18 монахах.

Страшна судьба сцігала митрополита Веніаміна зос Петрограду. Пре свой святы живот буд у цалей Русіі познати и почитовани. Комуністи го поволали пред суд. Председатель му по-вед: „Дайце свойство остатнє слово.“ Тэди митрополіт стапул и так претварыл: „Я вінкін сін свойго народа, любім го и любел сом го віше. Щешліви сом зато, бо ми вон туту любов наплацел.“ Суддійове були порушаны тым словами старого митрополіта. Председатель суда го поволаі, да ше брані. На тото митрополіт од-повед! „Цо ше мне тиче, не знам, як будзе глашыц осуда. Не знам, чи будас-

У труни ей было жжимно. У януару того року умерла у Неаполі 63 рочна жена Марія Тодаро. И кед шынко уж было готове гу хованю параз Марія у труни шедла и претварела: але ту барз жживо. Ховане одложено на познейшее.

у Русії.

жывот або шмерц. Але зо-шинским независно од варо-го суда давыгам очи гу небу. Прежегнам ше (при тым ше прэжегнам) и новем: Най будзе благословені Бог за-шинко цо прииде.“

Тоты слова старого митрополіта шынских порушели. Прето председатель прервал судзене. Комуністи же бали осудзіц митрополіта. Прето одреазолі да го одведу до Москіі. Медзітим го комуністи възяли и забили у полю. Так як митрополіт Веніаміну случело ше и велім владиком и превелім священником. Мушели под-несц пайгорыя муки. Митрополіта зос Перму сплю-пли и живого скалеля. Владику з Велгорода обшали при олтару Його церкви. Вельке число священікох прибили на крест. У Чердину єдного священника, облекли до гола, вигнали го на ляды и полівали зос жжиму воду дагод ше не замаранул и постал лядови слув.

Страхоты до их поробеди большевики у Русії, таки су-як и тоги до их прецерпели християне у першым віку,

мените, фінс рушане як и били, малі руки здогадали яблонітка на єдину другу жену, хтору пастатираз у Антиохії видасл, а хтору уж три рокі задармо гласда.

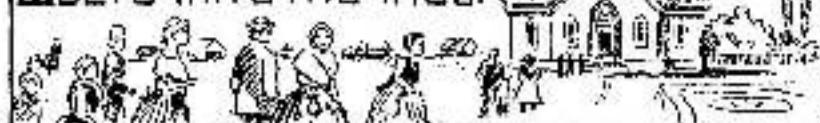
Кед же ю тэрэз пренаплю, то сігурую, же на шо найменей думал у тым часу. Оні не анімал з іней, але чекал, да ше обраци и да ю видзи у лицу. Вона як да ані не забачела у свой білізкосці притомносці єднога чловека. Коршов уж полни буд и уж то почала давыгат, кед паломік гу іней приступел и поздравікал ей. Вона барз престрашна корыто заш долу спущела. Нагло попатрэла до-окола зос своіма обильніма очамі у хторых страх и чудованс шедаел. Але пе-реляк и розчароване указовали ше на лицу свяще-

ника. — Цо то за лицо? Справди, таке витрапене лицо, ай з далескі не думал видзіц. Тата не була страzenі бісер Антиохії. Як могла лсм природа найглавнейшу часц чловеческого цела так запущини, пысты зос самим ростом телью красоти сій дал. Едино цо красне було на тым худим лицу, то були вельхи, обильни и хирни очи. Вони пріповедали о чужкей борбі и велькім болю, а зморшки и смуги на лицу о по-кути и самозатай.

(Одна сутка.)

Претыліаційце ше на
„РУСКИ НОВІНІ“!

ШВЕТОЧНЫ ОТПОЧИВОК

Надеяся V. B. Посту.

Еванг. од Марка, гл. X.,
зат. 47.

„Иже аще хощет во вас
быти спорий, да будеи
асим раб!“

Исус Христова братска любов, цо ю апостоли мали уляц до шерцох чловечих, була така у Христовим закону, эже тот, хто сце буц месам людзям старши, — перши, — предняк, тот мушы буц шынским як слуга.

Не сце Исус, да такому предняку людзе служа, але сце, да вон служки шынским пре любов Божку. То праве братство и единакосц медзі людзям. Дармо ше хвали ясвирни, же вони за французскай революцыі заведли шдебоду, братство до швета, бо тога давно уж претварылі по Сінку Божім и Його апостолох у зрывім и добрым понятію. Члavecство и братство будо-би без Христоўх унутреней любові лем пражне слово, як цо видзімье у ўніверситету Русії, зде ше пре сінакосц и тесариство преліга крэв и наказус права война шынским гім, но не іду за их лумами. Так будо и у французскай велькай революцыі, зде пре тога криве попятые о братству и шдебоди будо-би позабывано два мільйони душн. Иншак постували апостоли Христово! Вони не лем же паказовали праве братство, але го и творэли зос любовию шерца. То роалика медзі шветовім и Божім братством. Того ше темелі на правей іскрених любові Божей. „Возлюбіши іскренно сваёга, яко сам себе!“

Любов Божа ше указуе дзлом. Вона смрэна, чиста, горячыца. Любов не зна пре-

зир на нікого. Любов пре-бачліва, церцеальная и чытирвала. Любов Божа не дума-але, не гніва ше, не пиши ше. Вона віле о добрым дума. Любов с іщесце тим, що ю маю и говори. Вона най-виши закон Божі, у хторым су затриманы шынки запо-види. То евангелска ... Исусова любов!

На таку апостоліску на-ку, цо ю перши раз чул прывет од худобных галилей-ских рыбарох, збунул ше. Прэмудры Греки, смелі Римляне, лукавы Жиды сціли зачіткац тога слово любові Христоўх, цо вішило по-швіта на уста апостоліс. Но даремны труд! Тога новы глас братскай любові раз-нес ше по цалім швеце. На фрітико ше учул в Рыму глас апостола Павла по цалім швеце: „Аще языко человеческими глаголю и ангелскими, любве же не имам, бах, яко мід зеепя-щи, или яко хімаль зеепя-чи. И аще имам проро-чества... и т. д. любие же не има начлюсе сес. И аще разам вся иммія мон... любовю не имам, пакая польта мы сес“. И т. д. То гимна любові — гимна Християнства. Любов паставе на віхи. Так творэли апостолы, так маже и мы. Аж тэди бурзене праці ученици Христоўх.

М. Мудри.

ПРЕДАВАМ

навіе ХІХСУ и
КАРЧМУ у Кере-
стуре под Бара-
новіцкому цену
ДЮРА МІКЛОШ
каттар, Керестур.

На шо претылатици

Обновлені претылати слідующи и. и.:
Планчак Михаіл, 675, Р. ІС. за 1930. р. 100 дын.
Гарді Янко, 299, Конур " " " 100 "

ТАРІОВИНА

Жыто	Дин. 180—185—	Овес	Дин. 130—135—
Кукурица	" 90—92—	Мука 0	" 332—335—
Раж	" 140—145—	Мука 2	" 292—295—
Ярец	" 115—120—	Мука 5	" 232—235—

Выходае раза до тюкін. — Цена на цалкі рок 100 дынари. — За Амерыку 4 долари на рок. — Рукопіск и другі языма треба посыдац на адресу: „РУСКИ НОВІНІ“ Нові Сад Бојовіх улица број 2. — Претылату на Рус. Нар. Просвятые Дружтвы, Р. Керестур. (Балка).

За редакцию садзяе: Юрай Пандич, Војводе Бојовіх 2. Властитель: Рус. Нар. Просв. Дружтво Рус. Керестур (М. Мудри).

Штампарија „Наташа“, С. Ісааковіч.